



Sygn. akt IV CSK 188/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa X.
przeciwko Y. Spółce Akcyjnej w [...]
o ochronę dóbr osobistych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 grudnia 2013 r.,
skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 24 października 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozstrzygnięcia i orzeczenia
o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód wytoczył przeciwko pozwanej Y. S.A. powództwo o ochronę dóbr osobistych, w którym domagał się:

1) nakazania pozwanej zamieszczenia, w terminie 3 dni od uprawomocnienia się wyroku, w Tygodniku „Solidarność” oraz w „Gazecie Wyborczej” i w „Gazecie Polskiej” oświadczenia następującej treści:

„Zarząd Spółki Y. S.A. przeprasza byłego prezesa Spółki pana X. za przedstawienie właścicielowi Spółki tj. [...] nieprawdziwych informacji dotyczących postawionych byłemu Prezesowi Zarządu Spółki - oskarżeń, które stały się przyczyną jego odwołania, zwolnienia z pracy i nieudzielenia mu absolutorium za rok 2007. Zarząd oświadcza, iż wszystkie postępowania karne prowadzone przez Prokuraturę z zawiadomienia obecnego zarządu zostały umorzone, a Pan X. nigdy nie był osobą oskarżoną w tych postępowaniach. Także w procesie z oskarżenia prywatnego [...] występujących w imieniu Spółki P. Pan X. został prawomocnie uniewinniony. W związku z naruszeniem dobrego imienia byłego prezesa Spółki i podważeniem jego etyki zawodowej i kompetencji zarząd Y. S.A. wyraża swoje ubolewanie i przeprasza pana X. za poniesione krzywdy w związku z prowadzonymi wieloletnimi procesami”,

2) zapłaty przez pozwaną zadośćuczynienia w kwocie 120.000 zł,

3) zapłaty przez pozwaną na rzecz PCK nawiązki w kwocie 20.000 zł,

4) zapłaty odszkodowania w wysokości utraconej przez powoda nagrody rocznej w kwocie 33.856,32 zł z ustawowymi odsetkami,

5) upoważnienia powoda do opublikowania tekstu przeprosin na koszt pozwanej w w/w tytułach prasowych na wypadek gdyby nie uczyniła tego pozwana w określonym w wyroku terminie.

Pozwana wносиła o oddalenie powództwa, zaprzeczając twierdzeniom powoda co do faktów, na których opierał powództwo i podnosiła, że jej działania w stosunku do powoda mieściły się w granicach prawa.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 22 marca 2012 r. oddalił powództwo w oparciu o następujące ustalenia.

Powód zawarł w dniu 9 grudnia 2006 r. z pozwaną Spółką umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku Prezesa Zarządu. W umowie postanowiono między innymi, że powodowi będzie przysługiwała nagroda roczna udzielana według zasad określonych w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagrodzeniach osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (jedn. tekst: Dz. U. z 2013, poz.254). Uchwałą Rady Nadzorczej pozwanej z dnia 6 lipca 2007 r. powód został odwołany ze stanowiska Prezesa Zarządu Spółki w oparciu o § 17 ust. 4 i § 25 ust. 2 pkt 12 umowy, z dniem uchwały. Jako przyczyny odwołania w uchwale podano: brak prawidłowego nadzoru nad [...], co skutkowało przekroczeniem zatwierdzonych budżetów remontów w rocznym planie działalności Spółki o kwotę nie mniejszą niż 210 tys. USD, istotną utratę wpływów, a ponadto realne zagrożenie utraty płynności finansowej przez Spółkę oraz drastyczne zmniejszenie wyniku finansowego. Jednocześnie Rada Nadzorcza zaleciła w uchwale podjęcie środków dyscyplinujących włącznie z natychmiastowym rozwiązaniem stosunku pracy z powodem z jego winy. W tym samym dniu Zarząd Spółki rozwiązał z powodem umowę o pracę na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p., z powodu naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych powierzonych powodowi jako Prezesowi Zarządu i Dyrektorowi Naczelnemu Spółki w zakresie koordynacji i nadzorowania Spółki, ogólnego nadzoru nad pracami wszystkich komórek organizacyjnych, zatwierdzania inwestycji i remontów, a w szczególności wobec stwierdzonego braku prawidłowego nadzoru nad [...]. Powód odwołał się od uchwały Zarządu o rozwiązaniu z nim umowy o pracę do Sądu Pracy. Pozwana złożyła w dniu 24 sierpnia 2007 r. do Prokuratury Rejonowej zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przez powoda na jej szkodę przestępstw z art. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 585 § 1 k.s.h. i z art. 266 k.k. Postanowieniem z dnia 18 lutego 2008 r. Prokuratura Rejonowa umorzyła postępowanie w sprawie:

- wyrządzenia w okresie od 17 stycznia do 20 lutego 2007 r. znacznej szkody majątkowej pozwanej Spółce przez powoda jako Prezesa jej Zarządu przez niedopełnienie obowiązków w związku z [...]", tj. o przestępstwo z art. 296 § 1 k.k., wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego,

- wyrządzenia w okresie od 9 maja do 9 czerwca 2007 r. znacznej szkody majątkowej pozwanej Spółce przez powoda jako Prezesa jej Zarządu przez niedopełnienie obowiązków w związku z [...] tj. o przestępstwo z art. 296 § 1 k.k., wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego,
- ujawnienia w dniu 30 lipca 2007 r. przez powoda informacji na temat koncepcji budowy [...], z którą zapoznał się pełniąc funkcje Prezesa Zarządu pozwanej tj. o przestępstwo z art. 266 § 1 k.k., wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego,
- ukrywania od 16 lipca 2007 r. przez powoda dokumentacji, do której miał dostęp jako Prezes Zarządu spółki tj. o przestępstwo z art. 276 k.k., wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego.

Pozwana Spółka wniosła nadto przeciwko powodowi prywatny akt oskarżenia, oskarżając go o to, że w artykułach prasowych, za pomocą środków masowego komunikowania znieważył pozwaną przez pomówienie Spółki, jej organów i organu założycielskiego o szereg opisanych w nim nieprawidłowości oraz znieważył Spółkę w pismach kierowanych do Prezesa Rady Ministrów, Prezesa Agencji Rozwoju Przemysłu i Ministra Skarbu. Postępowanie w tej sprawie zostało częściowo umorzono, a od części zarzutów powód został uniewinniony wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2011 r. W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy stwierdził, że wprawdzie oskarżony nie wykazał w pełni i należyście, że Rada Nadzorcza Spółki i osoby w niej będące łamały ład korporacyjny, wykazywały protekcje, obstrukcję prowadzenia statutowej działalności gospodarczej, próbę sparaliżowania realizacji strategii Spółki, działały na jej szkodę, a Z. miał podjąć próbę szantażu na szkodę powoda, wskazując jednocześnie, że sposób odwołania powoda z funkcji Prezesa Zarządu „stanowił czasy głębokiego PRL-u” i nie miał nic wspólnego z elementarną kulturą korporacyjną, a odwołanie to miało być zemstą za ujawnienie przez niego działania Rady Nadzorczej przeciwko Spółce. Biorąc w tych okolicznościach pod uwagę treść inkryminowanych pism Sąd Rejonowy uznał, że w subiektywnym odczuciu powoda, który wysyłając pisma do określonych adresatów działał niepublicznie, takie działanie rzeczywiście miało miejsce, a tym samym działał w błędzie co do okoliczności stanowiących znamię czynu zabronionego. W ocenie

tego Sądu, chociaż powód co do większości twierdzeń pozostawał w błędzie, kierował się dobrem Spółki i interesem Skarbu Państwa. Na zebraniu Zgromadzenia Wspólników pozwanej w dniu 6 czerwca 2008 r. powodowi jednogłośnie nie udzielono absolutorium jako Prezesowi Zarządu za rok 2007. Wyrokiem z dnia 28 października Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powoda odszkodowanie w kwocie 133.544,34 zł za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę w trybie natychmiastowym oraz kwotę 33.856,32 tytułem należnej odprawy. W sprawie tej Sąd Rejonowy uznał, że w gestii powoda jako prezesa Zarządu nie leżał nadzór nad remontami statków, który należał do wiceprezesa Spółki. Za czynności nadzoru nad remontem statków powód był odpowiedzialny dopiero od 30 maja 2007, tj. po odejściu z władz A. Powód jako prezes Zarządu byłby odpowiedzialny za całość spraw Spółki jeżeli byłby to zarząd jednoosobowy.

W ocenie prawnej przytoczonych ustaleń Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie wskazał, że powód opierał swoje roszczenia w znacznej mierze na twierdzeniu, że działanie pozwanej polegające na zgłaszaniu organom ścigania podejrzenia popełnienia przez niego przestępstw stanowiło celowe działanie wymierzone przeciwko niemu i naruszające jego dobra osobiste. Jednak – jak stwierdził - by dokonać takiej kwalifikacji działania pozwanej trzeba by przyjąć, że było ono podyktowane oczywiście złym zamiarem i zostało podjęte z pełną świadomością nieprawdziwości twierdzeń, na które pozwana się powoływała, czego jednak powód nie wykazał. W okolicznościach sprawy doszło niewątpliwie do przekroczenia kosztów remontów statków, co czyniło uzasadnionym zgłoszenie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa niegospodarności. Obowiązek złożenia doniesienia do organów ścigania przez władze Spółki wynikał z art. 304 k.k., natomiast fakt niepotwierdzenia się tych zarzutów nie uzasadnia oceny o naruszeniu dóbr osobistych powoda. Nadto Sąd Okręgowy uznał, że skoro powód przekazał prasie informacje stanowiące tajemnicę handlową, to uzasadniało to złożenie doniesienia o popełnieniu przestępstwa, które nie zostało przypisane powodowi z powodu pobudek, jakie nim przy tym kierowały. W ocenie Sądu Okręgowego uzasadnione było złożenie przez Spółkę prywatnego aktu oskarżenia przeciwko powodowi, na co wskazują motywy wyroku uniewinniającego, z których wynika, iż ocena zasadności zarzutów była możliwa dopiero po przeprowadzeniu

postępowania dowodowego. W odniesieniu do żądania przeproszenia powoda, opartego na twierdzeniu o przekazaniu właścicielowi pozwanej Spółki nieprawdziwych zarzutów pod jego adresem, które stały się powodem odwołania powoda, Sąd Okręgowy stwierdził, że Sąd Pracy zajmował się jedynie prawidłowością trybu rozwiązania umowy o pracę i badał działalność powoda pod tym kątem, co nie zmienia faktu, iż powód był zobowiązany do sprawowania kontroli nad innymi członkami Zarządu, a ocena władz Spółki o niewypełnieniu tych obowiązków była uzasadniona, niezależnie od tego czy uzasadniała tryb rozwiązania umowy o pracę z powodem. Jako nieuzasadnione ocenił Sąd Okręgowy żądanie zasądzenia odszkodowania za utratę przez powoda nagrody rocznej, która miała charakter fakultatywny, a jej przyznanie zależało od wyników finansowych i stopnia realizacji zadań.

Wyrokiem z dnia 24 października 2012 r. Sąd Apelacyjny, uwzględniając częściowo apelację powoda, w której skarżący zarzucał między innymi sprzeczność istotnych ustaleń sądu treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że nakazał Zarządowi pozwanej złożenie w piśmie skierowanym do powoda oświadczenia wyrażającego ubolewanie i przeproszenie powoda za naruszenie jego dobrego imienia oraz podważenie etyki zawodowej i kompetencji w skutek podniesienia zarzutów ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, niedopełnia obowiązku nadzoru i wyrządzenia swoim zachowaniem szkody Spółce, które stały się przyczyną jego odwołania z zarządu i rozwiązania z nim umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 k.p. oraz nieudzielenia mu absolutorium za 2007 r. – w terminie 7 dni; oddalił apelację w pozostałym zakresie i nie obciążył powoda kosztami postępowania za pierwszą i drugą instancję.

W jego uzasadnieniu powołał się na treść wyroków w sprawie pracowniczej, w której Sądy orzekające w pierwszej i drugiej instancji przyjęły, że rozwiązanie z powodem umowy o pracę bez wypowiedzenia było nieuzasadnione i niezgodne z prawem, bowiem podana przez pozwaną przyczyna rozwiązania umowy była sformułowana zbyt ogólnie, a wina powoda w naruszeniu przez niego obowiązków pracowniczych nie została w sposób wystarczający udowodniona. Stwierdził, że brak jest dowodów, iż powód dopuścił się rażącego naruszenia swych

obowiązków pracowniczych w zakresie przyczyny wskazanej w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę, przez co naruszone zostały przez pozwaną przepisy o rozwiązywaniu umów o pracę. W ocenie Sądu Apelacyjnego ta niezgodność z prawem rozwiązania umowy o pracę z powodem przesądza o bezprawności wskazanego działania spółki, co stanowi przesłankę ochrony dóbr osobistych, mającej zastosowanie także w odniesieniu do nieudzielenia powodowi absolutorium i odwołania go z zarządu Spółki, co uzasadnia zmianę wyroku Sądu Okręgowego przez nakazanie pozwanej złożenia sformułowanego w sentencji wyroku oświadczenia.

Oddalając apelację w pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny uznał - zgodnie ze stanowisko Sądu Okręgowego - że oddalenie roszczenie powoda o odszkodowanie z tytułu utraty nagrody rocznej jest uzasadnione ze względu na fakultatywny charakter tej nagrody, która może być przyznana w zależności od wyników finansowych lub stopnia realizacji innych zadań. Zaakceptował także wyrok Sądu Okręgowego w części oddalającej żądanie nawiązki wskazując, że przesłanką jej zasądzenia jest kwalifikowana wina sprawcy naruszenia dobra osobistego w postaci winy umyślnej albo rażącego niedbalstwa, której powód nie wykazał. Odnosząc się do zarzutów apelacji kwestionujących oddalenie żądania zasądzenia zadośćuczynienia stwierdził, że pracodawca nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za skutki postępowania karnego, przeprowadzonego w związku z zawiadomieniem pracodawcy o przestępstwie popełnionym przez pracownika. Uznał, że zasądzenie na rzecz powoda zadośćuczynienia w wysokości zbliżonej do zasądzonych już na jego rzecz i wypłaconego świadczenia za czas pozostawania bez pracy do osiągnięcia uprawnień emerytalnych pozostawałoby w sprzeczności z zasadami słuszności. Sprzeciwia się temu w szczególności zasada odwołałości członków zarządu. Skoro uprawniony organ nie jest zobowiązany do podania przyczyny odwołania członka zarządu czy nieudzielenia absolutorium to nie ma uzasadnionych podstaw do żądania zadośćuczynienia za tego rodzaju działanie. W ocenie Sądu Apelacyjnego krzywdę powoda dostatecznie rekompensuje obowiązek złożenia oświadczenia nakazanego przez Sąd. Powód uzyskał już utracone zarobki i odprawę, a doznana przez niego krzywda nie jest w obiektywnym ujęciu tak

intensywna, by wymagała zasądzenia od pozwanego dodatkowego zadośćuczynienia pieniężnego, które w dochodzonej kwocie prowadziłyby w istocie do niezasadnego wzbogacenia powoda kosztem pozwanej.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego powód zakwestionował rozstrzygnięcie odnośnie do „oddalenia żądania pozwu w sprawie zaniechania przez pozwanego naruszania dóbr osobistych przez złożenie oświadczenia we wskazanej przez powoda formie” oraz co do roszczeń o zadośćuczynienie pieniężne, odszkodowanie i nawiązkę. Skarga oparta została na obu ustawowych podstawach, w ramach których skarżący zarzucił naruszenie: art. 2, 30, 31 190 ust. 1, 32 ust. 2 Konstytucji RP, art. 24 § 1 i 2 k.c., art. 448 k.c., art. 102, i art. 98 k.p.c. art. 233 § 1, art. 305, art. 328 § 2 k.p.c. Wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości lub jego uchylenie i zmianę przez uwzględnienie żądania pozwu łącznie z rozstrzygnięciem o kosztach sądowych i kosztach procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw skargi (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Określenie obu tych elementów należy do skarżącego, który w przytoczonych podstawach skargi powinien wskazać postać naruszenia prawa materialnego (błędna wykładnia, niewłaściwe zastosowanie) oraz możliwy wpływ naruszenia przepisów postępowania na treść wyroku (art. 398³ § 1 k.p.c.). Sformułowane w ramach przytoczonych podstaw skargi zarzuty naruszenia prawa materialnego powinny w zakresie każdego z nich nawiązywać do motywów zaskarżonego wyroku. Wypełnienie tych wymogów ma istotny wpływ na efektywność skargi, a jej braki w tym zakresie mogą prowadzić do bezskuteczności nieprawidłowo sformułowanych zarzutów. Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, co dotyczy w szczególności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., którego naruszenie podnosi powód „w związku nierozważeniem zebranego materiału i przekroczeniem przez Sąd zasady swobodnej oceny dowodów”. Niewątpliwie błędnie, z uwagi na przedmiot regulacji dotyczący dopuszczenia dowodu z grupowego badania krwi, wskazuje też skarżący w skardze kasacyjnej na naruszenie art. 305 k.p.c.

W ramach podstawy naruszenia praw materialnego powód zarzuca trzykrotnie naruszenie art. 24 § 1 k.c. bez określenia postaci jego naruszenia. Sformułowanie tych zarzutów wskazujące na naruszenie art. 24 § 1 k.c. „przez oddalenie pozwu”, „wobec nieuznania przez sąd, że na wskutek naruszenia dobra osobistego powoda nie została wyrządzona szkoda majątkowa” „w związku z niestwierdzeniem, iż powód doznał krzywdy” pozwala przyjąć, że chodzi o jego niezastosowanie w zakresie objętym zarzutami i nieudzielenie powodowi dalszej ochrony prawnej, mimo ustalenia, że doszło do naruszenia jego dóbr osobistych.

Podstawę oceny zarzutów naruszenia prawa materialnego stanowi stan faktyczny sprawy przyjęty w podstawie zaskarżonego wyroku.

Zasadnie zarzuca skarżący, że pisemne motywy zaskarżonego wyroku nie dają dostatecznej podstawy do rekonstrukcji podstawy faktycznej zawartego w nim rozstrzygnięcia. Sąd Apelacyjny przytoczył wprawdzie ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji jednak nie odniósł się do nich, nie określił czy i w jakim zakresie przyjmuje je za własne, i uznaje za podstawę swojego rozstrzygnięcia (z wyjątkiem tego ich fragmentu, który dotyczy częściowego uwzględnionego powództwa) przez co uchybił obowiązkowi określonemu w art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Podnieść przy tym trzeba, że sąd apelacyjny może przyjąć za własne ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, gdy nie uzupełnia postępowania dowodowego, ani po rozważeniu zarzutów apelacyjnych nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych orzeczenia pierwszoinstancyjnego.

Brak dostatecznych ustaleń faktycznych w sprawie pozostaje w bezpośrednim związku z podstawą naruszenia prawa materialnego. Zastosowanie przepisów prawa materialnego do niedostatecznie ustalonego stanu faktycznego oznacza wadliwą subsumcję tego stanu do zawartych w nich norm prawnych i uzasadnia zarzut kasacyjny naruszenia prawa materialnego przez niewłaściwe jego zastosowanie (m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 marca 2003 r., V CKN 1825/00, niepubl., z dnia 10 marca 2011 r., II PK 241/10, niepubl.).

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego nie odpowiada również określone w art. 328 § 2 k.p.c. wymaganiu wyjaśnienia jego podstawy prawnej w zakresie oddalającym apelację powoda, które ogranicza się w istocie do ogólnych stwierdzeń wyrażających szerzej nieumotywowane przekonanie Sądu, nie poparte uzasadniającym je wywodem prawnym, przez co nie jest możliwe dokonanie kontroli kasacyjnej zaskarżonego wyroku pod kątem podniesionych w skardze zarzutów niewłaściwego zastosowania (niezastosowania) prawa materialnego.

Wskazać przy tym trzeba, iż błędny jest wyrażony w zaskarżonym wyroku pogląd Sądu Apelacyjnego co do przesłanek odpowiedzialności przewidzianej w art. 448 k.c.

Zgodnie ze stanowiskiem przeważającym zarówno w piśmiennictwie jak i w judykaturze (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 grudnia 2002 r., V CKN 1581/2000, OSNC 2004, nr 4, poz. 53, z dnia 1 kwietnia 2004 r., II CK 115/2003, niepubl., z dnia 16 września 2004 r., IV CK 707/2003, niepubl., z dnia 15 czerwca 2005 r., IV CK 805/2004, niepubl., z dnia 28 września 2005 r., I CK 256/2005, niepubl., z dnia 19 stycznia 2007 r., III CSK 358/2006, niepubl., z dnia 24 stycznia 2008 r., I CSK 319/2007, niepubl.), które podziela skład orzekający Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie, przesłanką odpowiedzialności przewidzianej w art. 448 k.c. jest nie tylko bezprawne, lecz także zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego. Podstawą przyznania świadczeń wymienionych w art. 448 k.c., jednakową dla zadośćuczynienia i świadczenia na cel społeczny jest zarówno wina umyślna, jak i wina nieumyślna, (w tym nawet *culpa levissima*) sprawcy naruszenia dobra osobistego. Na tym tle nie zasługuje na aprobatę (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2008 r., I CSK 319/2007 r.) przyjęty w wyroku z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 81/005, (OSP 2007, z. 3, poz. 30) odosobniony pogląd, który podzielił Sąd Apelacyjny, że przesłanką roszczenia o zasądzenie odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny jest wina kwalifikowana sprawcy naruszenia dobra osobistego, mianowicie wina umyślna (*dolus*), a także rażące niedbalstwo (*culpa lata*).

Ciężar dowodu winy pozwanego w naruszeniu dóbr osobistych, chociażby w najłżejszej postaci, obciąża powoda dochodzącego świadczeń na podstawie art. 448 k.c. Nie musi on natomiast dowodzić bezprawności naruszenia jego dobra osobistego, a jej braku, zgodnie z art. 24 § 1 k.c., może ewentualnie dowodzić pozwany.

Zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego powód wniósł o jego uchylenie lub zmianę w całości. W odniesieniu do opartego na podstawie z art. 24 § 1 k.c., żądania nakazania stronie pozwanej złożenia stosownego oświadczenia, zakwestionował nadanie temu oświadczeniu przez Sąd Apelacyjny odmiennej niż „wskazana przez powoda formy”. Wnioski wniesionej skargi zamierzają do udzielenia powodowi dalszej, ponad już uzyskaną, ochrony prawnej w tym zakresie, do czego prowadzić ma postulowana zmiana formuły oświadczenia, na zgodną z jego żądaniem. W tej sytuacji, mimo uzyskania częściowo korzystnego rozstrzygnięcia (objętego gwarancją niepogorszenia sytuacji powoda w ponownym rozpoznaniu sprawy) niezbędne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku także w części uwzględniającej to żądanie.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy uchylił w całości zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego (art. 398¹⁵ k.p.c. i art. 108 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.).